

Creatieve B3

Je zou toch denken dat er onderhand genoeg virtuele Hammond B3's op de markt zijn. Nord maakt ze, Korg maakt ze, Roland maakt ze, en natuurlijk ook Hammond zelf. Toch doet het Duitse Ferrofisch nog een duit in het zakje met de B4000+.

door Alex Buurman > alex@interface.nl

Als je gaat rondkijken, word je er bijna horendol van, zo veel zijn het er. Bij iedere zichzelf respecterende daw wordt al een B3-emulatie meegeleverd, en ook Kurzweil, Korg, Yamaha en zelfs Casio leveren synths die voorzien zijn van een overtuigende synth-engine voor B3-sounds en de bijbehorende drawbars.

Creamware

Ferrofisch is blijkaar geen compleet nieuwe speler in de markt, want ze maken gebruik van ASB (Authentic Sound Box), een concept waar ook Creamware zich destijds van bediende in de Pro 12, Minimax, Prodissey en B4000 midimodules, die respectievelijk de legendarische Prophet 5, Minimoog, Arp Odyssey en – jawel – de Hammond B3 emuleerden. De oprichter van Ferrofisch, Jürgen Kindermann, blijkt inderdaad engineer bij Creamware te zijn geweest. Inmiddels is hij eigenaar van de technologie van het ter ziele gegane Creamware (tegenwoordig verzorgt Sonic Core de ondersteuning voor Creamware's Scope).

ASB II

In de Ferrofisch B4000+ wordt gebruik gemaakt van ASB II, waarbij 'II' duidt op een nieuwe

generatie. Nieuw is in elk geval het minuscule tft-schermpje met een prachtige grafische weergave van de instellingen die je kunt maken. Je komt de drawbars dus niet alleen tegen als handige en comfortabele mechanische 'trekstaven' aan de voorkant van de module; je ziet ze ook in het tft-schermpje. Alleen zie je daar drie sets drawbars: een voor de Upper-sectie, een voor de Lower-sectie en een voor de Pedal-sectie, wat voor Hammond-emulaties de toepasselijke indeling is.

Om het gebruik van een dubbelklavier gemakkelijker te maken is de B4000+ voorzien van twee midi-ingangen. Voor het omschakelen van het leslie-effect van langzaam naar snel en vice versa is er een aparte pedaalingang. Je kun dit omschakelen echter ook doen via midi, en dan met hetzj het modulatie wiel, hetzj aftertouch.

Wat ontbreekt, is de kenmerkende leslie-uitgang (voor het aansluiten van een echte Leslie), die je bijvoorbeeld bij Nord en natuurlijk Hammond zelf wel tegenkomt. Het is echter de vraag of de doelgroep die Ferrofisch voor ogen heeft daar überhaupt behoefte aan heeft.

Sausje

De stereo uitgang van de B4000+ is uitgevoerd als een enkele 1/4" jack. Je hebt daar dus een aparte kabel voor nodig met aan de ene kant een stereo-jack en aan de andere twee mono-

jacks. Weliswaar niet onoverkomelijk, maar als je kabel kapot is of je bent vergeten 'm mee te nemen, kun je met een van de gitarist geleende kabel alleen nog maar mono spelen. Het gaat om een standaard insertiekabel, dat wel, maar die heeft lang niet iedereen altijd bij de hand.

Leuk is de audio-ingang, overigens ook weer met zo'n afwijkende kabel aansluiting. Hiermee kun je lijnsignalen door de effectketen van de B4000+ halen. Je hebt daarbij de keuze op welk punt van deze keten je het audiosignaal wilt invoegen: helemaal vooraan, dus voor de leslie, reverb en compressor, ergens halverwege of aan het einde. Ook de vervormingseffecten Drive en Crunch, die je voor de orgel-sound kunt inzetten, kun je gebruiken met die externe input. Als je vervolgens de drawbars allemaal dichtschuift, maar het Percussion-effect wél aanzet, krijg je een zwaar overstuurd e-piano met een wonderlijke, polyfone (maar single-trigger), harmonisch rijke aanzet en een leslie-sausje.

Percussion

Die Percussion-sectie van de B4000+ wijkt eigenlijk behoorlijk af van wat je op Hammond orgels tegenkomt. Op een Hammond (of op de vele variaties daarop en de emulaties daarvan) kun je kiezen voor een 2de of een 3de harmonische als Percussion. Ten opzichte van de grondtoon (de 8' drawbar), klinken een octaaf of octaaf plus kwint hoger dan de grondtoon kortstondig mee. In een echte Hammond 'leent' de Percussion-sectie zijn geluid van de 4' en 2^{2/3}' drawbar. In deze B4000+ (en ook in veel van de kopieën) blijven die twee drawbars echter gewoon bruikbaar.

De Percussion-functie in de Ferrofisch opent nog een scala van mogelijkheden,

want je kunt er elke drawbar aan toekennen: van het suboctaaf, 16' tot en met de hoogste drawbar, 1'. Net als op het origineel is de Decay (uitklinktijd) instelbaar, maar ook Attack kun je beïnvloeden. Dit resulteert bijvoorbeeld in een sound waarbij er een gestreken contrabas lijkt mee te spelen, of een tamelijk creepy fluitje. Zeer inspirerend. In mijn optiek is de Percussion-sectie verreweg de sterkste kant van de Ferrofisch B4000+.

Instellingen

Er is veel in te stellen bij de orgels uit de B4000+. Naast functies zoals Drive, Crunch, Leakage, Key Click, Condition (van 'gloednieuw' tot 'moet worden gerepareerd'),

instellingen werken realtime, maar bijvoorbeeld voor Leakage, het virtuele doorlekkende van het signaal van de toonwielen zelfs al worden ze niet bespeeld, moet je steeds opnieuw een toon aanslaan.

De bediening is enerzijds érg gemakkelijk en intuïtief. Je krijgt toegang tot specifieke menugroepen met knoppen op het bedieningspaneel als Sound, Percussion en Rotor, en submenu's bereik je door dezelfde knoppen nogmaals in te drukken. De waarden van de beschikbare parameters binnen een menu verander je met de zes multifunctionele draaiknoppen bovenaan het bedieningspaneel. De beschikbare functies per menugroep zijn ook nog eens op het bedieningspaneel zelf afgedrukt. Jammer genoeg is op het miniere

De Percussion-sectie is verreweg de sterkste kant van de Ferrofisch B4000+

zijn er individuele instellingen voor snelheid en opstarttijd van laagspeaker en de hoorn voor het hoog van de leslie en voor de bijbehorende (virtuele) microfoonopstellingen. Ook is er op verschillende niveaus toonregeling, zodat je niet alleen het totale geluid kunt beïnvloeden maar ook die voor de laagspeaker en de hooghoorn individueel. Veel

tft-display moeilijk te zien welke functie je met welke knop bedient. Dat schept nogal wat verwarring en, in mijn geval, irritatie.

Conclusie

Het geluid van de Ferrofisch B4000+ is zeer zeker overtuigend als je op zoek bent naar

SPECIFICATIES

- 250-stemmig (100 Upper, 100 Lower, 50 Pedal)
- 9 drawbars
- 128 presets
- 1.920 geheugenplaatsen
- emulatie roterend speaker-systeem
- emulatie versterkings-systeem (met overdrive)
- chorus/vibrato, reverb, compressor
- externe audio-ingang
- 6 metalen encoders
- tft-kleurendisplay
- Arm Cortex M3 en Sharc dsp
- usb
- midi-in (2x)
- stereo in- en uitgang (1/4" jack, stereo)
- hoofdtelefoonuitgang (1/4" jack, stereo)
- ingang expressiepedaal
- ingang voetschakelaar
- afmetingen: 241x178x61mm (bxdxh)
- gewicht: <2kg

een virtuele B3, maar het is wel wat aan de dunne kant. Dit geldt met name wanneer je de B4000+ één op één vergelijkt met andere virtuele Hammonds, zowel in hardware als in software. Daarbij moet je natuurlijk wel in de gaten houden dat veel van die emulaties heel zwaar zijn aangedikt en daardoor regelrechte karikaturen zijn. Het chorus- en het vibrato-effect, beide in de min of meer gebruikelijke drie smaken, klinken erg goed, en dat geldt ook voor de leslie-simulatie. De Key Click is wat mij betreft erg zwak.

De B4000+ is buitengewoon compact, zeer degelijk van constructie en de prijs is absoluut schappelijk. De kracht van deze Ferrofisch zit 'm vooral in de vele, gemakkelijke toegankelijke instelmogelijkheden en het vrij ongebruikelijke bereik van sommige van de parameters, zoals de Percussion. Hij nodigt dan ook uit om zelf extreme en exotische orgelvariaties te maken, en daarbij komt de audio-ingang goed van pas. Ik vermoed dan ook dat de B4000+ zich beter thuis voelt bij experimenteel ingestelde toetsenisten dan bij de traditionele Hammond-organist. ■

HET OORDEEL

- + • plezierige bediening
- + • soundpotentieel
- + • audio-ingang
- • afwijkende audio-aansluiting